

SIYASAL PARTİLERİN KAMUOYU OLUŞTURMASI: İLETİŞİM VE ETKİLEŞİM BOYUTU İÇİNDE İKNA METODU

YRD. DOÇ. DR. SUAVİ TUNCAY*

Özet

Demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurları sayılan siyaset partilerinin siyaset iletişim kurabilmekte başarısı; onların kamuoyu oluşturma sürecinde güzel Türkçeye kurulan etkileyici cümlelere ve ülke yararına yönelik görüşlere bağlıdır. Siyaset psikolojisi ve siyaset sosyolojisi içinde incelenen, önemli bir alan olan “ikna psikolojisine” dayalı bir dilin kullanılması giderek önem kazanmaktadır. İktidarı hedefleyen partilerin programlarına yönelik başarısı, seçmenin eğilim ve yönelimleri kontrol edebilmesine ve yönetebilmesine göre şekillenir. Bu bağlamda iktidarı hedefleyen partilerde vatandaş ile Siyasal İletişim kurulmadan önce, bazı önceliklerin ve özelliklerin algı yönetimi açısından mutlaka bilinmesi ve ikna psikolojisi açısından da belirlenmesi gerekiyor.

İletişim Modelleri İçinde Yüz Yüze İletişimin Etkileşim Boyutu Siyasal İletişim ve İknanın Öncelikleri

İnsanın toplumsallaşma boyutu içinde birbirleriyle ilişkilerinde çeşitli faktörler öne çıkar. Bunlar genellikle ekonomik, sosyal, inançsal, siyasal, kültürel olduğu kadar; teknolojik, ekolojik kurumsal, bölgesel önceliklerin algı düzeyi ile

* Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi

çıkar ve beklentilere yönelik davranışlar olarak karşımıza çıkar. Bu süreçlerin içinde ideolojik algı belki de en çok kalıplaşmış tutumları karşımıza çıkarır. İşte siyasal kurumların cazibe merkezi haline gelerek iktidarı hedeflemelerinde dikkatten uzak tutmamaları gereken öncelikler ve buna bağlı algı yönetimi kavramının oluşturduğu iklim özellikle ikna psikolojisi açısından incelenmesi gereken bir siyasal alandır.

Özellikle 1950 yılından itibaren çok fazla olmamakla birlikte “ikna” ile ilgili bazı tanımların yapıldığı görülmektedir. Örneğin. Brembeck ve Howell’e (1952: 24) göre ikna “önceden belirlenmiş sonuçlara ulaşmak amacıyla, bilinçli olarak, insan güdülerinin manipülasyonu yoluyla düşünce ve eylemlerin değiştirilmesi girişimi” olarak belirtilmektedir. Aynı bilim adamları 1976’da (s. 9) iknayı çok daha yalın bir ifadeyle tanımlama yoluna gittikleri görülür. Bu tanımda onlara göre ikna “bireylerin seçimlerini etkileme amaçlı iletişim” dir. Reardon (1991: 2), ikna için “ikna çabası içinde olan bireyin, çeşitli duygusal ve bilişsel teknikler yoluyla bir başka bireyin belirli bir davranış, inanç ya da tutumu benimsemesine rehberlik etmek” şeklinde tanım yaparlar. Raven ve Haley ise iknayı, (1982: 427), “bir bireyin etkisiyle birey ya da bireylerin biliş, tutum ya da davranışlarında değişiklik yaratılması” şeklinde yorumlarlar. Lord (1997: 253) ise, İkna edici iletişim, bir birey, düşünce ya da olaya ilişkin tutum değişimi yaratmak amacıyla gerçekleştirilen iletişim olarak tanımlamaktadır. Bu ve benzeri tanımların ortak noktalarından yola çıkarak Demirtaş ise iknayı “Kaynak kişi ya da kişilerin, hedefin belirli bir ürün, birey ya da görüşe ilişkin olumlu bir tutum oluşturmasını ya da var olan tutumunu değiştirmesini sağlama yönündeki çabası” şeklinde tanımlamaktadır (Demirtaş, 2004, www.irfanerdogan.com/dergiweb2008/19/demirtas.pdf).

Bize göre ikna psikolojik algı tanımı kapsamında birey, grup ve toplulukların, kurum ve kuruluşların inanç, ideoloji, tutum ve davranışlarını siyasal söylemler ve dil sistemleriyle istendik yönde bir tutum takınması ve değişikliğe uğratılması için yapılan, çabalar, uyarılar ve iknaya yönelik gerekçelerle anlatımlar bütünüdür. Zira ikna propaganda değildir. Zira propaganda çok sayıda insanın düşünce ve davranışlarını etkilemek amacını taşıyan önceden planlanmış bir mesajlar bütünüdür. Propaganda tarafsız bilgi yerine özellikle kendi kitlesini aldatıcı da olsa yanıltıcı da olsa kendi ideolojisi ve siyasal duruşu yönünde etkilemeyi hedefler.

Günümüzde özellikle siyasal partilerin kamuoyu oluşturması ve seçmenleriyle iletişim kurabilmesi, kısacası programları doğrultusunda başta oy verenler ile vermeyenleri etkilemesi ve ikna edebilmesi için; bazı önceliklerin bilinmesi gerekir. Bunları aşağıdaki başlıklar altında ele alabiliriz. Bu bağlamda belirteceğimiz öncelikler şunlar olabilir. Siyasal iletişim açısından parti yöneticileri yerleşim bölgelerinin demografik özelliklerini iyi analiz etmelidir. Bu bölgelerin beklentileri ve etki düzeyleri hangi partilerde yoğunlaştıkları mutlaka araştırılmalıdır. Özellikle kentin nüfus bileşimi bilimsel verilerle belirlenerek kadın veya erkek, genç veya yaşlı profili iletişim kurulmadan önce çıkarılmalıdır.

Ayrıca kentin veya beldenin istihdam önceliği, kentin eğitim olanakları ve eğitimin düzeyi, eğilim ve yönelimlerin alt yapısı, ilgi alanları, Sosyalleşme örgüsü, yönetsel beklentinin demografik alansal etkileşim düzeyi, tutum değiştirmenin tayinini etkileyen ana faktörlerin de bilinmesinde yarar vardır. Bilgi temelli bir görünümün oluşturulma süreci, algı eşiği, sorun başlıklarının gerçekçi olarak sıralanması, belirlenen sorunların nasıl ve hangi yöntemlerle çözüleceği yönünde programın teşkilatlara aktarımı ve öncelik süreci, katılımın boyutları ile siyasal inanç eksenindeki kararlılık gibi hususların da ele alınması gereken başlıca konular olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmalar içinde bölgelerin demografik özellikleri ve beklentileriyle siyasal eylem ve söylemlere etki düzeyi de araştırılması gereken konular olarak karşımıza çıkar. Bu bağlamda siyasal partilerimizin dikkat etmesi gereken önemli konulardan bir diğeri de bölgeler arasındaki farklılıkların oy verme eğiliminde oynadığı rolü keşfederek; siyasal iletişim dili içinde beklentilerin saptanmasıdır. Buna bağlı olarak seçmen kitlesine ulaştırılabilecek ve seçmeni ikna edebilecek eğilim ve yönelimleri algı yönetimi ve psikolojisi bağlamında hayata geçirmesi gerekiyor. Bölgenin diğer bölgelerle ilgili etkililiğine dikkat edilerek ön araştırma yapılması ve bu araştırmanın bazı alanlarda ve yerlerde test edilmesi gerekiyor. Örneğin büyük şehirlerde Konyalılar grubu, Karslılar grubu, Karadenizliler grubu, Afyonlular, Aydınlılar, Kütahyalılar vb. gibi. Bu çalışmada hassas kabuller ve ön kabuller azami ölçüde belirlenmelidir. Sorun başlıkları ele alınarak parti merkezinde uygulanması gereken iletişim dilinin boyutları ve etki düzeyinin geri dönüşümü belirlenip test edilmelidir.

Elde edilen bilgilerin ortak dili oluşturulup millî bir politikanın birlikte inşa edileceğine ikna metodu kullanılmalıdır. Bölge ve kentin veya ilçenin işgücü ve yatırım gücünün saptanması. Ağırlıklı olarak mesleklerle ilgili kuruluşlar, yatırımların ve yatırımcıların niteliği, işçi, memur, serbest meslek, eğitim düzeyi, genç nüfus oranı, orta yaşlı ve yaşlı nüfus gibi tüm veriler önceden belirlenmelidir. Kamu kurumlarının dağılımı ve kente yöreye yaptığı katkı düzeyi, Beklentilerin çeşitli yollarla belirlenmesi, Sivil Toplum örgütlerinin etki düzeyi, birikim ve öngörü yeteneğinin önemi ile kentlerin nüfus bileşimleri oldukça önem taşır. Ancak öngörü büyük bir birikimle kazanılır. Kentlerin nüfus bileşimleri detaylandırılmadan siyasal iletişim ve ikna psikolojisinin etkisinden söz edebilmek oldukça zordur.

Bu bağlamda siyasal partilerimizin dikkat etmesi gereken önemli konulardan bir diğeri de bölgeler arasındaki farklılıkların oy verme eğiliminde oynadığı rolü keşfederek; siyasal iletişim dili içinde beklentilerin saptanmasıdır.

Onun için başta örf, adet ve geleneklerin yaşatılması değerler manzumesinin önemi, eğitim ve kültür birikimi, ahlak ve fazilet zinciri, üstün bir vatan sevgisi, gelecekle ilgili hazırlık, öngörü yeteneği siyasal iletişim ve ikna psikolojisi açısından üzerinde durulması gereken konulardır. Türk atasözümüz “Göz odur ki dağın arkasını göre; akıl odur ki başa geleceği bile” diyen bilge, cesaret ve akıl sembolü sayılan Türk toplumu için önemli bir gösterge mahiyetindedir. Etkili bir iletişim ile kalıplaşmış tutumlarımızın değişebileceği yolunda çalışmalar vardır. Bunu kalıplaşmış siyasal tutum değişimi açısından da ele alabiliriz. Bunun yolu pekişmiş tutum sahibine tutum konusunda sürekli olarak ve sabırla bilgi aktarılmasıdır.

Kısacası bireylerde var olan tutumu güçlendirmek, güçlü olan bir tutumu yumuşatmak, tutumu değiştirmek ve yeni bir uyarıcıya karşı yeni bir tutum geliştirmek gibi (Usal-Kuşluyan, 2004, s.165-167) hususların mutlaka göz önünde tutulmasını gerektiren verilere yönelik çalışmalar yapılmak zorundadır. Bu konuyla ilgili olarak 2007 yılında yapmış olduğumuz Bu konulara “sorun çözme yöntemleri ve iletişimin çevre mastır planları açısından kapsam ve önemi” adlı çalışmamızda farklı açılardan kapsamlı olarak değinilmiştir.

Kalıplaşmış tutumlara yönelik sorunların giderilmesinde ve siyasal iletişim ve ikna psikolojisi açısından son derece önemli yaklaşımların siyasal söylem geliştirenler tarafından bilinmesinde büyük yarar vardır. Çünkü gerek bireysel ve gerekse kurumsal sorunların çözümü farklılıklar gösterir. Kısacası değer ve değer yönelimlerine uygun geliştirilen tutumlar, toplumun ve kültürün bireydeki yansımaları olan psikolojik temsilleri oluşturan temel öğeler olup; bireylerin toplum içinde kendilerini konumlama, kendilerine sosyal kimlik oluşturma tarzlarını belirlemektedir (Yetim, age. S.27,28).

İnsan psikolojisini ve davranış modellerini incelerken bireyin eğilim ve yönelimlerini, algısal yetisine bağlı tutku ve coşkularını kısacası ikna psikolojisi kapsamındaki öncelikleri incelememiz önemli görülmekte, konumuzu da yakından ilgilendirmektedir. Ancak konumuz açısından özellikle kurumsal bir yapı olarak siyasal partilerimizi yönetenlerin başta, devlet ve siyaset adamlarının halkı bilgilendirmesi ve adil görev yapabilmesi için eşitlik ve adalet ilkelerine sadık kalması, çıkar saikinden uzak durması temel dürtüleri olmalıdır. Bu nedenle vakur, ağırbaşlı, güven veren sorun çözmekte gereken bilgi ve donanım yanında, öngörü yeteneği yüksek, bilge kişiliği ve devlet adamı duruşu ancak büyük bir birikim, azim ve araştırmayla kazanılabilir. Böylece lidere bağlılık ve derin saygı yanında ve parti terbiyesi içinde genel başkan ve parti üst kurullarının yeteneklerini ortaya koyan bir birikimin var olduğu mutlaka kamuya aktarılması gerekir.

O halde kentin nüfus bileşimi başta seçmen profili ile ilgili özelliklerin siyasal partilerin üzerinde durması gereken temel işlemlerden birisi olarak sağlıklı ve tarafsız elde edilen verileri içermesi gerekir. **İletişim ve etkileşimin zaman**

dilimlerine bağlı kalmadan ancak belli aralıkları da gözeterek parti yönetimleri tarafından pekiştirilmesi yerinde olur. Siyasal ideolojik muhataplarına ayrıca hedef kitleye etki düzeyi yüksek programlara öncelikler gözetilerek yer verilmesi yararlıdır. Ülkenin biriken ve çözüm bekleyen sorunlara karşı ilgi, eğilim ve yönelimlerin artmasına ortam hazırlar. Zira “dünyanın bugün bile karşı karşıya kaldığı ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlara ne yazık ki dinsel sorunlar da eklenmiş insan ilişkilerinde bir ayrışma ve adeta belirleyiciliği artan bir inanç yani dinî alan söz konusu olmuştur.”

Türkiye’de bozulan gelir dağılımı hızla fakirin aleyhine artmaktadır. Çevre sorunları dünyamızı olduğu gibi ülkemizi de tehlikeli bir boyuta taşımaktadır. İş gücü istihdam sorunlarını “taşeron sistemiyle” çözmek işçinin adeta esir olması ve biat etmesi anlamı taşımaktadır. Özellikle kamu çalışanlarının yanı sıra taşeron çalıştıran maden ocakları adeta ölüm kumarı olmuş, büyük ve acı kazalarla üç yüz madencimizin ölümleri yaşamış; iktidar ise sadece politik yaklaşımlarla can kaybına uğrayan işçilere el uzattığı izlenimini vermeye çalışmıştır (bk. Soma Faciası).

Özellikle kentleşme, gecekondulaşma ve göç sorunları çarpık bir vaziyette plansız ve programsız olduğundan; “Toplu Konut” aldatmacasıyla bir kısım insanlar daha da zengin edilmekte, uzun süreler içinde ve yokluklara katlanarak sığınacağı bir evi olanların evleri bu politikalarla ellerinden alınmaktadır. Kısacası Kongar’ın 1999 yılında saptadığı durum 2014 yılı içinde neredeyse artan oranda devam etmektedir. Bugün dünden daha fazla “Türkiye’nin sorun kümeleri artmış “ekonomik ve sosyal karakterli tüm sorunların temelinde yine demografik meseleler yatmaktadır” (Kongar, 1999,s.398).

Bu nedenlerle bölgelerde, kentlerde, ilçelerde veya köylerde yaşayan kişilerin erkek, bayan, çocuk, yaşlı ve genç nüfus içindeki oransal durumunun ve hangi sınıf içinde bulunduğu kısacası demografik özelliklerinin sosyo psikolojik yerinin tayini gerekir. Bu bağlamda iletişim kurulan kişilerin yani o mahaldeki nüfusun yerelliğinde ölçü olan doğum yeri veya göç yoluyla oluşan sosyo ekonomik ölçüleri saptanmalıdır. Bu verilerin mukayesesi ve ilişkileri saptanarak hangi nüfus bileşiminin diğer farklı nüfusa ait olan kişilerle ilişki ve etkileşim boyutu içinde oldukları tespit edilerek; siyasal iletişim dili ve yöntemleri oluşturulmalı, etkin nüfusun çekim gücü çalışmayı yürüten kişilerce belirlenip değerlendirilmelidir.

Türkiye’de bozulan gelir dağılımı hızla fakirin aleyhine artmaktadır. Çevre sorunları dünyamızı olduğu gibi ülkemizi de tehlikeli bir boyuta taşımaktadır.

Kentin veya Beldenin İstihdam Önceliği ve Eğitim Olanakları

Eğitim ve istihdam bir ülkenin temel konuları arasında yer alır. Özellikle eğitim “ yürürlükteki değerlerin, bilgilerin ve hünelerinin yetişen kuşaklara iletilmesi ve sosyolojik açıdan dayanışma içinde genç kuşaklara kazandırılması sürecidir” (Ozankaya, 1991, s.403,404).

Eğitim süreklilik ister. Asla göz ardı edilebilecek bir alan değildir. Toplumsal yapının düşünce ve hedef düzeyini öncelikle eğitim durumu belirler. Bu bağlamda siyasetçinin ana görevlerinden birisi de eğitim yolu ile bilimi, güzel sanatları ve kültürel dokuyu, sanayi ve teknolojiyi çağdaş normlara ulaştırmak ve geliştirmek oluyor. İşte o takdirde gidilecek bölgedeki nüfusun hangi ekonomik veya ticari alanla ilgili olduğu ve eğitim düzeyleri önceden bilinmelidir.

Aslında kültürel aktarım sürecine özellikle eğitim önemli bir rol oynar. Bireyin sosyalleşmesine ortam hazırlar. Mensubiyet bilinci gelişir. Zira bugün ayrıştırmanın bir sebebi sayılan kimlik kavramı aslında kültürün insana yüklediği bir sonuçtur. Zaman ve süreç bu oluşumu etkiler. Kısacası kültür ve kimlik kavramları, insan toplumlarının, değişen tarihsel ve sosyal şartlar altında ekonomik, siyasal, dinsel vb. birçok farklı boyut itibarıyla ürettikleri, farklı anlamlılık alanları olarak belirlemektedir” (Gültekin, 2013, s.135).

Bu bağlamda ekonomik anlamda yürütülen tarım, hayvancılık, çiftçilik, ticaret, zanaat erbaplarının ne oranda ve ne gibi sıkıntıları olduğu, o belde ve yöreye kültürel aktarım sürecinde nasıl etki ettiği ve değişim modelleri kapsamlı planlar tahtında ele alınmalıdır. Kentin ve yerleşim bölgelerinin güncel durumu incelenmeli geçmiş dönemlerle ilgili mukayeseler o bölgenin kültürel algılamasına yönelik yapılması gereken programlarda istek ve taleplerine yer verilmelidir. Bölgenin veya beldenin eğitim açısından eksiklikleri ve beklentileri nelerdir? Sorusunun karşılığı olarak seçmene sadece vaat değil, ikna edici bir cevap verebilmelidir. Bu cevap mutlaka ve öncelikle çözüme yönelik olmalı zaman açısından gerçeklere yakın olmalıdır. Bir diğer husus o beldenin veya yörenin beklentileri karşılanabilir bir durumunun saptanması yanında, sektörler açısından işsizliğin yöntem olarak giderileceği mesajı da verilebilmelidir.

Kentteki üniversiteler, lise ve diğer meslek liseleri, ilkokullar, özel okullar listelenmeli ve bu eğitim kurumlarıyla ilgili ziyaretler yapılarak güç temerküzü içinde olduğumuz ince ve etkili bir dille belli edilmelidir. Özellikle genç nüfusun beklentileri tespit edilmelidir. Programların öncelikli hedefleri anlatılmalı ve gerçekçi yaklaşımlarla çözümlerin var olduğu ifade edilmelidir. Eğitimci kadrolar ile sıkı ilişkiler kurularak onlarda da sorunların temel sebeplerinin altında yatan gerekçeler saptanmalıdır. Her mahallede var olan birimlerle sıkı bir işbirliğine gidilmelidir. Gençlerin ilgi ve eğilimleri arttırılarak sisteme dâhil edilmelidir.

Unutulmaması gereken en önemli hususu genç nüfusun ailesiyle, arkadaş gruplarıyla ve çevresiyle ilgili olarak yaşadıkları sorunların bilinmesinde yarar umulmaktadır.

Eğilim ve Yönelimlerin Etkileşim Düzeyi Tutum Değiştiriminin Tayininde Veri Analizlerinin Önemi

Sorunları kategorik olarak ayırmak ve sadece devletin katkısıyla çözümler üretmek oldukça zordur. Zira gerek çocuklarımızın ve gerekse vatandaşlarımızın eğilimleri öncelikle aile içinde başlamakta daha sonra okullarımızda devam etmektedir. Ancak özellikle gençliğin yetiştirilmesinde sadece okul ve aile kurumu eğitimi yetmemekte; onun çevresiyle birlikte eğitimi ve yaygın sosyalleştirilme sürecini de içermektedir (Tuncay, 2000. S. 236).

Demek ki bu süreç içinde algıların yönetilmesi eğilim ve yönelimlerin alt yapısının belirlenmesine de bağlıdır. Kişinin bölgesel, etnik ve dini referansları açısından ön kabullerini içeren hedef ve beklenti algısının nasıl yönetileceği önceden bilinmelidir. Aslında yönelimin en ayırt edici özelliği; başarıya yönelik eylemde bulunma ve eylemde bulunan bireyin algıladığı dış standartlarla uyum kurabilme çabasıdır (Yetim, 1993, S. 40,41).

İşte bu nedenle aynı anda farklı gruplara bazı önemli konu ve algılama farkı doğurabilecek çözümlere ve görüşlere yer verilmemelidir. Algı pekişmesi olanlara hangi dili kullansak ta etkili olunmayacağı kabul edilmeli ve zaman doğru yönetilmelidir. Karşılıklı atışma ve sürtüşmelerden kaçınmalıdır. Tartışma ortamında tartışmaya katılan kişilerin önce ve sonrasında hangi düşünce, bilgi ve değeri taşıdığı fikir alt yapısı mutlaka bilinmeli; pekişmiş ve bağnaz ikna toleransı olmayan kişilerle verimsiz tartışma teatilerinden uzak durulmalıdır.

Toplantıların, görüşmelerin veya etkinliklerin mutlaka geri dönüşümü alınmalıdır. Hitap eden ile hitap edilen arasında kurulacak bağ ve ilgiye yönelik beklenti bilgi pekişmesiyle adeta bir sevgi yumağına döndürülebilmelidir. Dinleme becerisiyle beklentilerin pekiştirilerek karşılıklı iletişim ve etkileşim süreci ile ilgi de düzeyi artırılmalıdır. Süreklilik sağlanmalı ve gruplar oluşturularak karşılıklı olarak diğer bölgelerle ve beldelerle etkileşim düzeyi yaygın ve güçlü hale getirilmelidir. Bu etkileşim düzeyinin artırılması pekiştirilmiş bir fikir birliği olduğu kadar dostluk, arkadaşlık ve hedef birliğinin yanı sıra dayanışma ve işbirliği içinde bir kapsamın, ülke birliği ve de mutluluğu yanında güvenliği ve geleceği ülküsünü de içermelidir.

Özellikle genç nüfusun beklentileri tespit edilmelidir. Programların öncelikli hedefleri anlatılmalı ve gerçekçi yaklaşımlarla çözümlerin var olduğu ifade edilmelidir.

Siyasi partilerin en öncelikli hedeflerinden birisi kendisine oy vermeyenlerin ve oy vermekte tereddüdü olanların tutum değişikliğini örgütleyebilmesidir.

Başarının sırrı, karşınızdakinin bakış açısını fark edebilme ve olayları kendinizin olduğu kadar onun gözünden de görebilme yetisinde yatar.

Çünkü her insanın eğilimleri ve düşünceleri ayrı ayrıdır. Önemli olan bu değer ve eğilimlerin kolektif bilince uyarlanabilmesi, ortak yaşama ait simge ve sembollerin kullanılabilmesi, sosyalleşme sürecinin haklar bağlamında kamusal alanlarla örtüştürülebilmesidir. Kamu hürriyetlerine ve kamusal alana bu paradigmadan bakıldığında basın ve basın kuruluşlarının içinde çalışanların rolü ve önemi günümüzde çok daha artıyor(Tuncay; 2004, s.95).

Siyasi partilerin en öncelikli hedeflerinden birisi kendisine oy vermeyenlerin ve oy vermekte tereddüdü olanların tutum değişikliğini örgütleyebilmesidir. Kişinin hangi koşullarda fikir veya tutum değiştireceği yönünde parti yönetimlerinin bir skala tutması ve bunun paralelinde benzer örneklere de yön tayini yapabilmesi kaçınılmazdır. Burada gözden kaçırılmaması gereken en önemli nokta eleştirel yaklaşım yerine ilgi ve eğilimlerin doğru yönlendirilmesine katkı yapabilecek tutum değiştirmenin tayininde farklı ve etkili bir yaklaşım dilinin kullanılması ve ikna metodu içinde çeşitli yol ve yöntemlerinin akıl ve bilgi odaklı bir çizgiye taşınabilmesi yeteneğidir. Veri analizlerinin elde edilen girdilere göre yapılması gerekir.

Verilerin Değerlendirilmesi ve Kavramsal Çerçevenin Politik İrdelenmesi

Sanat, edebiyat, kültür ve siyaset gerçeği görebilme yeteneği olan ve toplumu anlayanların işi olarak karşımıza çıkar. İşte bütün bu süreçler “sembollerle, zihinsel kurgular insanlar tarafından anlamlandırılır” (Sarıbay, s.71,73). Bütünüyle bu anlamlandırmalar ve araştırmalar ile elde edilen gözlemler toplumsal düzenin refah ve mutluluk düzeyine erişebilmesi için gerçekleştirilir. Birey olarak insanlarda görülen tutuma ve eğilimlerin yönüne, oyların tahviline yönelik araştırmanın ve toplanan verilerin özelliklerinden yola çıkılarak, var olan veri analiz yöntemlerini gözden geçirmeli, parti teşkilatlarının araştırma ve politikaları belirlemek için bir veri analiz planını hedef kitleye yönelik olarak geliştirmelidir. Bu bağlamda veri analizleriyle ilgili çeşitli yöntemler vardır. Örneğin Wolcott veri analizinde üç yol önermektedir.

Birinci yol, toplanan verinin özgün formuna mümkün olduğu kadar sadık kalarak ve gerektiğinde araştırmaya katılan bireylerin söylediklerinden doğrudan

alıntı yaparak betimsel yani düzgün bir anlatım ve ifade ile kısacası pozitif yani açıklıkla ve sıcak bir yaklaşımla verileri hedef kitleye sunmaktır. Bu yaklaşımda veriler ve ulaşılan sonuçlar birbirine anlatım olarak çok yakındır. İkinci yol bazı nedensel ve açıklayıcı sonuçlara ulaşmak amacıyla “sistemik analiz” yapmaktır. Yani, veriler betimsel bir yaklaşımla sunulur ve buna ek olarak belirlenen bazı temalar ve temalar arası ilişkiler belirlenir. Politik, ekonomik, sosyal, eğitim, güvenlik ve benzeri devletin varlığı ve bütünlüğü ile ilgili sorunların öncelikli olanları alt alta dizilerek sistemik biçime getirilir. Üçüncü yaklaşımda ise araştırmacı yani siyasal yönelimleri belirleyecek olanlar; birinci veya ikinci yaklaşımı temel alır ve buna ek olarak, veri analizi sürecine kendi yorumlarını da dâhil eder.

Burada araştırmacının katılımcı ve öznel yönü daha ön plana çıkmaktadır. İşte bu yöntem partilerin genel düşünce ve karakteristik önceliklerinin dışında olamaz. Elde edilen verilerin toplanarak siyasal tutum ve eğilimlerin yönetilmesi bireyin bilgi temelli bir kavramsal çerçeveye sahip olabilmesiyle etkili ve güçlü mesaj oluşturabilir. Bu yöntem yeni girdileri gerektirir. Bunların bireysel somut veriler olması grup bilincine yönelik saptanması da esas olarak ele alınır.

Genel politikanın ve partinin temel felsefesinin dışında beyan ve açıklamalar yapılamayacağı gibi; girdilerin analizinde hangi mesajların daha anlaşılır ve etkili düzeye getirilmesi gerektiği konusu ele alınır (SÖZBİLİR, fenitay.files.wordpress.com/.../1112-nitel-arac59ftc4b)¹.

Zira insanın iki temel özelliği ve boyutu vardır. Bunlar insanın bedeni ve ruhu olarak karşımıza çıkar. Bu nedenle insan organizması uyarıcılar yolu ile etkilenmekte ve bunun sonucunda uyarıcıya uygun bir davranış düzlemi içinde tepkiler vermektedir. Özellikle insanın zihninde oluşan ve psikolojik faktörlere dayanan içsel uyarıcılar sonucu birey duygusal, mantıksal tepkiler verebilir. Bunun aksine kişilik oluşumuna ve çevresel etkilere dayanan davranış ve düşünce bozuklukları içinde varsayılan şiddet örüntülerine kadar tepkilere gidebilir (Eroğlu, 2004).

Gerek Wolcott’un sınıflaması gerekse ilgili diğer sınıflamalar, veri analizinde her araştırmacı için önemli olan üç temel kavramı vurgulamaktadır. Bunlar “betimleme”, “analiz” ve “yorumlama” olarak ele alınmıştır. Bu kavramların iyi anlaşılması, analiz planında bu kavramların ne şekilde ele alınacağına karar verilmesi parti politikalarının yürütülmesi açısından önemlidir.

Strauss ve Corbin tarafından 1990 tarihinde ele alınan “Betimleme”, toplanan verilerin araştırma problemine ilişkin olarak neler söylediği ya da hangi sonuçları ortaya koyduğu ön plana çıkmaktadır. Betimleme yaklaşımı ile ne sorusuna yanıt bulunabilir, ancak “neden” ve “nasıl” sorularına doğrudan yanıt alınması kısacası bireyin iç dünyasını ve hayal gücünü hatta ütopyaları dâhil siyasal ideolojik algısını ve yaklaşımındaki derinliği anlamak mümkün olmayabilir.

Nitel araştırma insanların yaşam tarzlarını, öykülerini, davranışlarını, örgütsel yapıları ve toplumsal değişmeyi anlamaya dönük bilgi üretme süreçlerinden birisi olarak karşımıza çıkar. İstatistiksel veri analizine dayalı nicel araştırmanın aksine nitel araştırma, insanların olaylara ne tür anlamlar yükledikleri, diğer bir deyişle olayları nasıl niteledikleri sorusuna cevap aramaktadır (ŞİMŞİR, www.web.sakarya.edu.tr/~skuyucu/sunum/ismail.ppt).

Dey'in 1993 yılında, Storey'in ise 2007 yılında yaptığı nitel araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; insanların olaylara dönük öznel bakış açılarını keşfetmeyi hedeflediğini ve bu nedenle nicel araştırmadan daha üstün olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla nitel araştırmayı insanın, kendi sırlarını çözmek ve kendi çabasıyla biçimlendirdiği toplumsal sistemlerin derinliklerini keşfetmek üzere geliştirdiği bilgi üretme yollarından birisi olarak tanımlamak mümkündür (Özdemir, s.326).

Nicel araştırmanın aksine nitel araştırma, insanların olaylara ne tür bir analiz ile yaklaştığını irdeler. Zira veri setinde doğrudan görülmeyen, ancak kavramsal kodlama ve sınıflama yoluyla elde edilen temaların ve bu temalar arası anlamlı ilişkilerin ortaya çıkarılması, analiz sürecinin temel işlevidir. "Neden ve "nasıl" sorularına yanıtlar aranır. Bu süreçten sonra yorumlama mümkün olur. Aslında "Bu söylenen ya da gözlenen ne anlama gelmektedir?" sorusu, yorumlamanın temelini oluşturmaktadır. Veri analizinde "anlam" ön plana çıkarılmaktadır. Verilerin anlamlandırılması öznel bir süreçtir ve bu nedenle herkes tarafından aynen kabul edilmesi beklenemez.

Araştırmacı, kendi yorumları ile elde ettiği verileri ve bundan çıkardığı sonuçları nasıl gördüğünü ortaya koymakta ve bu şekilde okuyucuya araştırma sorusunun yanıtına ilişkin bir bakış açısı sunmaya çalışmaktadır. Miles ve Huberman tarafından yapılan nitel analizde ise, "veri özleştirme" "veri sunumu" ve "sonuç çıkarımı ve teyit etme" olmak üzere üç bölümde incelendiği görülmektedir. Aslında nitel araştırma tekniği olarak "sosyal gerçeklik, fiziki gerçeklik kadar farklı zaman ve mekânlarda genellikle benzerlik yani aynılık göstermemektedir" (Türnüklü, 2000).

Bu pencereden bakıldığında siyasal alan çalışmalarının oldukça derinliğine araştırma tekniklerinden yararlanması gereği ortaya çıkıyor. İlk aşamada parti yönetimini elinde tutanlar elde edilen verileri inceler ve kodlar. Kodlama sırasında, araştırma sorusu açısından önemli olan kavramları ve temaları kullanacağından, veriler özetlenmiş ve önemli olanları seçilmiş olur. Daha sade ve araştırma problemiyle uyumlu hale gelen veri seti, ikinci aşamada çeşitli grafikler, tablolar ve şekiller yoluyla görsel hale getirilir. Üçüncü aşamada ise ortaya çıkan kavramlar, temalar ve ilişkiler yorumlanır, karşılaştırılır ve teyit edilir. Bu şekilde, araştırma sonuçlarının anlamlandırılması ve geçerliliğin sağlanması siyasal söylemlerin belirlenmesi mümkün olmaktadır. Politik söylemlerin belirlenmesinde birey grup, toplum ve kurumsal yapılardan gelen verilerin politik söylemlerde etkili olması kaçınılmazdır.

Bu bağlamda Dey, veri analizi sürecini “betimleme”, “sınıflama” ve “ilişkilendirme” şeklinde üç aşamada incelemektedir. Araştırmacı betimleme aşamasında verileri kapsamlı bir şekilde tanımlar.

Amaç okuyucunun veri hakkında değişik boyutlarda bilgi edinmesini sağlamaktır. Sınıflama aşamasında veriler kodlanır ve buna göre sınıflandırılır. Son aşamada ise, belirli temalar altında sınıflandırılan veriler ilişkilendirilir ve bu ilişkiler yorumlanır. Giderek artan nitel belirleme çalışmaları aslında ayrıca ele alınması gereken önemli çalışmalardır. Ancak bir sosyolojik ve psikolojik açılarından gerek kuramsal ve gerekse gözleme dayalı inceleme ve araştırmalarımızı daha önde tutarak iletişim modelleri içinde ikna’ nın yerini ve sonuçlarını yorumlamaya önem veriyoruz.

İşte bu yöntem gerek parti içindeki bütünlüğü pekiştirir, gerekse yeni katılımları hedefleyen partilerin tercih edilebilmesini akılcı politik söylemlerle artırabilir. Bütün mesele uyumlu, etkili, çekim merkezi olabilen bir tebessüm dilini gerçeklere dayalı kurabilmekten geçer.

Görüldüğü gibi nitel verilerin analizi konusunda ilgili Yörelerde veya kentlerde farklı talepleri içeren kavramlar ve beklentiler veya politik yaklaşımlar ortaya koymaktadır. Ancak tüm bu yaklaşımlarda dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, verilerin betimlenmesine ve ağırlıklı sorunların oluşturduğu temaların ortaya çıkarılmasına verilmesi gereken önemdir. Çünkü partiler oy devşirebildikleri sürece vardılar. Önemli olan yalan ve aldatıcı beyanlar olmadan talep indirgemelerinin bilimsel ayaklara, gerçeklere dayandırılarak politikaların üretilmesidir. Bunun yanında araştırmacının yorumları ve ortaya çıkan temaların anlamlı bir biçimde ilişkilendirilmesi de politik söylemlerde ön plana çıkmaktadır.

İkna ve Psikolojik Algı İlişkisinde Tanımlama ve İçerik Analizi

Strauss ve Corbin’in sınıflamasıyla “betimsel analiz” ve “içerik analizi” ayrımında betimsel analiz içerik analizine göre daha yüzeyseldir. Bu daha çok, verilerin söyleme yönelik mesaj ve kavramsal yapısının önceden açık bir biçimde belirlendiği araştırmalarda kullanılır. Ancak içerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. Siyasal partilerin söyleme eylem

İkna için hedef kitlenin eğilim ve yönelimlerinin önceden bilinmesi gerekir. Hedef kitleye ait bazı bilgilerin önceden bilinerek hassas olunan konulara yönelik fikir ve görüşlere daha sonra geçilmelidir.

örtüşmesini sağlayabilecek halkın talep ve beklentilerini ortaya koyabilecek verilere dayandığından politik söylemlerin de daha etkili olarak ortaya konulabilmesine imkân verir. Bu aşamalardan sonra iletişim dili, davranış modelleri ve ikna psikolojisi açısından söylem ve eylem birliğinden söz edebiliriz.

İkna için hedef kitlenin eğilim ve yönelimlerinin önceden bilinmesi gerekir. Hedef kitleye ait bazı bilgilerin önceden bilinerek hassas olunan konulara yönelik fikir ve görüşlere daha sonra geçilmelidir. Öncelikle hal hatır sorulmalı. Sıkıntıların neler olduğu saptanmalıdır. Hedef kitleyi rencide edecek söylemlere asla yer verilmemelidir. Hedef kitle ile yan yana gelerek sorunlarımızın çözüleceği bu nedenle değerli olduğu hissedilmeli ve birlikte çözüme katkısı istenerek önemli olduğu vurgulanmalıdır.

Algı eşiği olarak sıkça gündeme gelen algısal yetilerimizde temel kavram psikolojik algı olmalıdır. O halde tarafımızdan geliştirilen ve Belçika'da bir kongrede sunduğumuz ve takdir topladığımız tanım olan Psikolojik algı "İnsanın, tarihi derinliklerinden getirdiği, aile, grup, cemaat, birlik, kurum ve toplulukların; öteki olarak konumlandırıp geliştirdiği izleri ve yargıları, korku ve kuşku, coşku ve sevinçleri yani süje ve objeleri mensubu olduğu topluluk üyelerine kuşaktan kuşağa aktarma bilincini üstünlük ya da aşağılık duygu, his ve sendrom biçimine dönüştürerek; bunlara ait tutku ve değerlerini, eylem ve düşüncelerini, inançlarını pekiştirme, ayırıştırma veya yönetme yeteneğinin, bireyin zihinsel süreçlerine indirgenerek istendik yönde bir algının maddi ve moral içerikli olarak oluşturulmasıdır" (Tuncay, 2009, s:48,49).

Birçok olay ve olguda insanlar, gruplar ve devletlerarası ilişkilerde bu kavramın üzerine iletişimin kurulduğu görülmektedir. İkna bir psikolojik harekettir. Bu eylemin etkin olarak iletişimle sağlanabilmesi esastır.

İkna Psikolojisi, İnsan İlişkileri ve Sosyalleşme

İnsan beden ve ruhtan meydana gelen iklim dâhil çeşitli faktörlerin etkilediği bir varlıktır. Çünkü insana etki eden binlerce uyarıcı vardır. Bunlara genelde uyarıcı etkiler denilmektedir. İnsan bu etkilere çeşitli tepkiler vermektedir. Bu aynı zamanda insanın davranışları olarak ifade edilir. Ancak davranışlar sadece tepkisel değildir. İşte insanın bu etkilere nasıl tepki verebileceği her kişiye koşula ve şarta göre değişmektedir. Sosyal ve düşünen bir varlık olarak insanın tepkisinin tam olarak ölçülebilmesi ancak sosyalleşme süreci ile açığa çıkabilir.

Mustafa Erkal sosyalleşmeyi "bir bireyin herhangi bir grup faaliyetine isteyerek katılması sonucu katılan kişinin kendisinden beklenen uygun rolü oynaması bir diğer değişle bu rollerden haberdar olmasıdır" şeklinde ifade etmektedir (Erkal, 1991, s.68,69).

Dönmezer'e göre ise sosyalleşme "İnsanı söz konusu olan sosyal sistemin katılımcı yani iştirakçi üyesi haline getiren bir süreçtir" (Dönmezer, 1999, s.12,123). Sosyalleşme aynı zamanda bireyin tek başına olmadığını diğer insanlarla birlikte olduğunu ifade eder. İşte insanın siyasal bir davranış kalıbına etki edebilmek onun ilgi eğilim ve yönelimlerinin bilinmesi ve ikna edilmesiyle ortaya çıkar.

Bunun için ikna psikolojisinden yararlanmak gerekir. İnsan ilişkilerinde ikna psikolojisini sosyalleşme bağlamında ele almamız daha uygun bir yaklaşımdır. Bu bağlamda bireyi etkileyen ve onu sosyalleştiren bir çevresi vardır. Psikolojik bir varlık olan bireyin etkilendiği bu ortamlardan hangisi baskın ise; eğilim ve yönelimlerine etki eden psikolojik algısı bağlamında bir davranış sergiler. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz: aile, okul, arkadaş grupları ile aile ilişkileri, eğlence yerleri, kişinin çalıştığı kurumlar, dini kurumlar, medya ve basın, çevresindeki resmi veya özel iş yerleri oturduğu yer olarak karşımıza çıkar.

Bu süreçte izlenmesi ve bilinmesi gereken bazı kuralları ileri sürebiliriz. Örneğin, öncelikle bireyin ait olduğu, yetiştiği veya geldiği yerin örf adet ve geleneklerine yönelik algısı önemlidir. Bireyin bu bağlamda edinmiş olduğu tüm bilgi ve yeteneklerine yönelik psikolojik algı boyutunun çizgi düzeyi iyi bilinmelidir. Çünkü bireyin sosyalleşme sürecine etki eden en önemli faktörün saptanması, yani hangi saik(etken) yani faktör bireyin tercihlerinde rol oynuyor sorusunun cevabının bulunması gerekiyor.

Bireyin yaşam boyu edinmiş olduğu tecrübelerde vaki yaşanan olumsuzluk ve mutluluk ölçümündeki düzey, bireyin grup bilinci ve gurubun baskısına yönelik direnci ikna ve mesaj açısından önem taşır. Bireyin yeni görüş, fikir ve düşünceye dayalı girdilere yönelik açıklığı etkileşim ve iletişim açısından gereklidir. Ayrıca ilgi ve etki düzeyi, bireyin nelerden hoşlandığı, eğilim ve yönelimleri, neleri reddettiğine yönelik zihinsel motifler sosyalleşme ve insan ilişkileri düzleminde olumluluk göstergesi kabul edilir. Kısacası bireyin ilgi, bilgi ve sevgi düzeyi, ulusal mensubiyet bilincine yönelik algısı ikna psikolojisi ve siyasal iletişim açısından büyük önem taşımaktadır.

İkna Psikolojinde Psikolojik Algı ve Davranışlara Etki Eden Faktörler

Ekonomik Faktörler, Sosyal Faktörler, Kültürel Faktörler ve Siyasal Faktörler ile Teknolojik Faktörler, Bilgisel Faktörler, İletişimsel Faktörler ve Ekolojik Faktörler olarak iki grupta toplayabiliriz. Biz tüm bu faktörlere insan davranışlarına etki eden ana alanlar diyoruz. Her bireyi etkileyen tek bir faktör veya bağlı olarak birçok faktör etki edebilir. Siyasal ikna bu açıdan bazı müşküllerin bireye etki derecesine göre biçimlenir. Davranışların pekişmesi siyasal ikna açısından belli yöntemleri gerekli kılar. Saptanan özelliklerin grubun geneli ile ilgili örüntü yani davranışlara yönelik

Siyasal söylemlerin eylemlere dönüşebilmesinin kategorize edilmesi gerektiğinden sorunları üç başlıkta ele alabiliriz. Maddi Karakterli Sorunlar, Moral Kaynaklı Sorunlar, Moral ve Maddi Karakterli Sorunlar.

eğilimlerini belirler. Siyasal parti yöneticileri veya hatipleri tüm bu özellikleri bilerek mesajı etkili hale sokabilir. Bütün bunları ikna psikolojisinde sorun kümeleri grup ve toplum bağlamında ele almamız daha uygundur. Bireyin etkileşim alanı kategorik olarak hangi grup ve topluluklarla örtüştüğüne dair bize kolektif bir bilgi tabanı sunar.

Zaten siyasal söylemlerin eylemlere dönüşebilmesinin kategorize edilmesi gerektiğinden sorunları üç başlıkta ele alabiliriz. Maddi Karakterli Sorunlar, Moral Kaynaklı Sorunlar, Moral ve Maddi Karakterli Sorunlar. Ayrıca sorunları Sosyolojik Olarak da şöyle ayırabiliriz. Aile İçi Sorunlar, Arkadaş Grupları ile Sorunlar, Eğitim İle İlgili Sorunlar, Dini Kümeler ve Sorunlar, İş yeri İle İlgili Sorunlar, Çevre ile İlgili Sorunlar ve Medya ve Basın ile ilgili Sorunlar gibi

Bütün bu ifadelerden sonra daha temel bir ayrımı da yapmakta yarar vardır. Böylece birey ve toplumun arasında var olan ilişki ve iletişimin

sürdürülmesinde muhtemel sorunların kategorize edilmesi de sağlanabilir. O halde iletişim ve etkileşim içinde algıya ve ikna 'ya etki eden sorun başlıklarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

Psikolojik karakterli sorunlar, ekolojik sorunlar, sağlık sorunları, siyasal sorunlar, sosyal sorunlar, kültürel sorunlar, ekonomik sorunlar, teknolojik sorunlar, bilgisel ve eğitim odaklı sorunlar, iletişimsel ve basın odaklı siyasal sorunlar vb. gibi ele almamız mümkündür. Aslında bir başka ifadeyle sorunları aile içi, arkadaş grupları, eğitim, iş yeri, çevre, basın ve yönetim ile ilgili sorunlar olarak sosyalleşme süreci içinde de belirtebiliriz (Tuncay, 2007).

Birey, grup ve toplumun duyarlılığı ve katılıma yönelik eğilimleri sorunların çözümünde farklı yollar ve yöntemlere açıklığı paralelinde ikna psikolojisinden yararlanmak mümkün olabilir. İkna psikolojisinin etkileşime yönelik geliştirilebilmesi bütün bu sürecin bilinmesinden ve doğru yönetilmesinden sonra kurulabilecek iletişimle mümkün olabilir.

İletişimimi şöyle tanımlayabiliriz. Bireyin düşünce, duygu, eylem ve yönelimlerinin, ortaya koyduğu ya da koyabileceği etkinliklerinin, geçmişinde elde ettiği, ya da geleceğinde edebileceği bilgi ve tecrübeleriyle örf adet ve değerlerine yönelik algısal ürün, yorum ve kurgularının; uygarlık köprüsünde elde ettiği çeşitli

yol ve yöntemler ile farklı birey ve gruplara, kurum ve kuruluşlara ve hatta ülkelere kadar sürdürülebilecek gerçek ve sembolik bir alanın temsil edildiği etkileşim içinde aktarılması ve yaşama geçirilebilmesi sürecidir (Tuncay, 2006). İkna psikolojisinin temel hedefi doğru düzeyli ve etkili bir iletişim kurabilmektir. Çünkü iletişim etkileşimdir. Ancak tutum değişikliği oluşturabilen iletişim etkileşimdir. Siyasal söylem bunu başarmak zorundadır.

İkna Psikoloji ve Mensubiyet Bilinciyle Türk Dili İlişkisi

Dünyada kökten türeyen ve duygularımızı düşüncelerimizi ve tüm yaşam biçimlerimizi en güzel sözlerle anlatabilen dilimiz Türkçenin taşıdığı değer giderek artmakta; hemen hemen her coğrafyada konuşulmakta ve tarihin derinliklerinden bir akarsu berraklığı ile yurdumuzun da her köşesinde çağlayanlar gibi akmaktadır. İkna psikoloji ve iletişimde Türkçe dünyada en etkili dildir. İnsan-doğa ve evren üçgeni içinde şekillenmiş; binlerce yıllık tarihsel süreç içinde harmanlanmış kendine özgü örf ve adetleri ile de biçimlenmiş bir dilin zenginliği söz konusudur. Onun için Türkler birlikte yaşamaktan ve üretmekten, yardımlaşmaktan yana bir davranış sergilerler. Düğün yapanlara herkes katkı yapar. Bir eksikliğini tamamlar.

Çünkü sosyal bir insan diğer insanlarla birlikte yaşayan ve ortak alanı paylaşabilen bireydir. Ortak alan hem kamusal alan ve hem de simge ve sembollerin paylaşıldığı kültürel alandır. Tüm bu alanların temsilini dil yapmaktadır. Ortak dil ortak alanı da temsil eder. Bayrak, toprak, vatan ve dil ortak alanımızdır. Özel alan kişisel örtümüzün rengidir. Kamuya ve topluma kendi beğenimiz olan rengi asla giydiremeyiz. O halde, Türkçe düşünüp, Türkçe konuşmak ve de diğer bireylerle birlikte kamusal kilim üzerinde kıvançla ve gururla, övgüyle oturmalıyız Çünkü cesur, kahraman ve onurlu insanların yaşadığı ve savaşarak kazandığı binlerce yıldır yaşadığı bu toprakların ve büyük Türkiye Cumhuriyetinin tek bir dili vardır ve o şanlı tarihiyle bütünleşen dili Türkçedir.

Devlet olmanın ilk temel koşulu ve «kırmızıçizgi»si Türkçedir. Asla taviz verilemez. Eğer kuruluş felsefesine aykırı işlemler ve siyasal faaliyetler halktan gizlenerek ve aldatmaca biçiminde sadece oy alma konusu ve iktidarda kalma aracı olarak kullanılırsa; bu mutlaka cezalandırılır ve uygulayanların “yüce divana” gönderilmesi kaçınılmaz olur. Çünkü bir ulusa ait olma anlamındaki “mensubiyet bilinci” ancak ve ancak Türkçe ile kazanılır. İkna psikolojisi ve iletişim ilişkisinde birikim ve öngörü yeteneği önemli bir yer tutar. Çünkü bireyin içinde bulunduğu toplumun ana kültürünü ve dilini oluşturan birikimi millet olma süreciyle doğrudan ilgili ulusal bilincini temsil eder. Kişinin etnik veya inanca yönelik referansları bireyin tercihidir.

Birey kendinde bulunan biyolojik, kültürel, genetik özelliklerinin farkında olarak gerçek dünyasıyla örtüştürebilmelidir.

Oysa ülkenin ana kültürü ve resmi diline dayalı değerler sistemi "Mensubiyet bilincini" temsil eder. Tarihsel süreç içinde var olan toplumun edinmiş olduğu her türlü moral değerler ile örf adet ve geleneklere dayalı birikimler ile maddi olarak elde ettiği uygarlığı temsil eden kazanımlar ortak kültürü temsil eder ki bu Türk kültürüdür. Ana kültürün yani sosyo kültürel sistemin herhangi bir yerinde kopan veya bozulan ve küçük bir azınlık tarafından benimsenerek ana kültürü baskısı altına alan türedi kültür olarak isimlendirilen popüler

kültür toplumda çevreyle uyumu güçleştirir.

Bu süreç içinde sisteme yabancılaşma paralelindeki yönelimler ve etkiler arttığından bireyin iç dünyasında üretilerek yaşadığı toplum değerlerinin aksine farklı bir aidiyet duygusu gelişir. Ortak dilimiz Türkçenin getirdiği uyum kalkarsa toplumla uyum ve çatışma sorunu yaşanır. Küresel güçlerin ayak oyunları içindeki ırk sorunu olarak algılanan ayrılıkçı ve bölücülüğe yönelik adımların tümü ana kültürden sapma olarak kabul edilen popüler kültürün etkisiyledir. Eğer bu bazı çevreler, çıkar grupları veya ülkelerce hatta siyasal çıkar hesabı olan partilerce gayri ahlaki olarak mobilize edilmesi gündeme gelip şiddet vasıtasıyla gelişirse mensubiyet duygusu yok olur.

Kamuoyu Oluşturma ve Topluluk Algısı Bağlamında İkna ve İletişim

İletişim ve etkileşim boyutu içinde grup ve topluluk algısı oluşturarak siyasal iknaya bağlı kamuoyu oluşturmak özel ve sürekli bir çalışma programını gerekli kılar. Yukarıda değindiğimiz gibi bu konu son derece önemli devletin geleceğini ilgilendirdiği gibi Türk milletinin değerlerini ve tarihsel gücünü de belirleyebilecek birçok alanla yakından ilişkilidir. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, çevreyle ilgili(ekolojik) teknolojik, bilgisel ve iletişimsel alanlar olarak ele alınması gereken faktörlerin insan davranışları üzerinde etkili olduğu ve eğilimlerinin bu alanlara yakınlığı ya da uzaklığına göre biçimlendiği ortaya çıkıyor. Kişinin içinde bulunduğu koşullar ile hedeflediği konum arasındaki uzaklık ya da yakınlık beden ve ruh dengesini etkiliyor. Davranışları da psikolojik algıları yönünde gelişiyor. Birey kendinde bulunan biyolojik, kültürel, genetik özelliklerinin farkında olarak gerçek dünyasıyla örtüştürebilmelidir.

Öncelikle Bölgenin diğer bölgelerle ilgili etkililiğine dikkat edilerek ön araştırma yapılması ve bu araştırmanın bazı alanlarda ve yerlerde test edilmesi gerekir. Örneğin büyük şehirlerde Konyalılar grubu, Karşılılar grubu Karadenizliler grubu,

Afyonlular, Aydınlılar, Adanalılar, Kütahyalılar, İzmirli vb. gibi. Bu çalışmada hassas kabuller ve ön kabuller azami ölçüde belirlenmelidir. Örneğin bu süreç içinde Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin 36 parça etnik algı ile yapılan söyleme verdiği cevap siyaset bilimi ve devlet adamlığı açısından fevkaladedir. Ulus devlet olgusu ve üniter yapının anayasal güvencesi yanında Türk milletinin aydınlanması ve ülke bütünlüğüne sahip çıkma hakkına yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çizgisi siyasal iletişim ve ikna psikolojisi açısından son derece önemli bir örnektir. Vatandaşın düşünmesini ve tepki, koyabilmesini işaret eder. Zira insan düşünen sosyal bir varlıktır. Kısacası İnsan iletişim kurabilen sosyalleşmiş bir bireydir.

İkna psikolojisinde etkili iletişim sürdürülebilmesi için, öncelikle sorunların saptanması ve etkili bir dilin kullanılması gerekir.

Çünkü günümüzde birlikte yaşama mecburiyetinde olan insan birbiriyle kurduğu ya da kuracağı iletişimle etkilenen aynı zamanda etkileyen duygu, düşünce ve davranışlarını kontrol etmesi gereken yani kontrol altında tutabilen müstesna bir varlıktır. İşte bu kontrol altında tutabilme eylemini gerçekleştiremeyenlerin doğru, düzeyli ve düzenli bir iletişimde bulunabilmesi ise mümkün değildir. Kurumsal faaliyetlerin kamusal alan ya da özel kesimde üretime, verimliliğe yönelik katma değer yaratabilmesi ve verimli olması oldukça zordur. Aslında bu kişilerin iç huzuru sürekli etki altında olacağından stresör aralıklar onun verimliliğini de doğrudan etkiler. En önemlisi topluma uyumu azalır, yalnızlaşır, şiddete ve teröre bulaşır. Mensubiyet bilinci yok olur. Bütün bunların başarılabilmesi düzenli ve düzeyli işleyen toplumsal düzenle paralel siyasal düzlemin ve söylemin de güven vermesi gerekir.

Demek ki, muhataplarını veya kitleleri ikna edebilmesi siyaseten kaçınılmazdır. Çünkü birey ve toplum öncelikle yaşamsal gereksinimlerini ve güvenlik ihtiyacını hedefler. Daha sonra diğer beklentilerini planlar. İşte bu karmaşık sistemin programını birey akıl ile yürütmeli ve öncelikle ana kültürden beslenerek çevresiyle doğru düzlemde kurulan yüz yüze iletişim ve ikna psikolojisine uygun bir etkileşim süreci içinde «iletişim etkileşim» modeli kurabilmelidir. Bunun en önemli ayağı bilgi temelli bir toplum inşa edebilmeye dayanır. Burada özellikle «sorumlu ve millî» basın ve medya önemli rol oynar. Çünkü ikna edilmek istenen kişi ve gruplara yönelik siyasal iktidarı kayıtsız şartsız destekleyen basın; kalıp halinde ve kitleleri korkutarak veya baskılayarak ideolojik ve etnik veya dini referanslara dayalı söylemler üreterek kısacası aldatarak tek yanlı bakışla yönetmektedir.

İkna Psikolojisinde Sorunların Saptanması ve Dilin Önemi

İkna psikolojisinde etkili iletişim sürdürülebilmesi için, öncelikle sorunların saptanması ve etkili bir dilin kullanılması gerekir. Günümüzde ikna psikolojisi yöntemleri ve etkili iletişim son derece önemlidir. İKNA edici bir İLETİŞİM dili olarak ve düzgün TÜRK dili kullanılarak; kamuoyunu etkilemek ve yönetmek, gerçeklerden haberdar etmek mümkündür. Kısacası bu psikolojik algı ve mensubiyet bilinci kavramları ile yakından hatta doğrudan ilgilidir. Bu nedenle **“uygun dil uygun zaman ve uygun mekân”** prensibi içinde kamuoyu yönetilmelidir. Kurulacak doğru, düzeyli ve sürekli iletişim mutlaka birey ve grupları ikna edebilir. Yeter ki güzel Türkçemizi kullanırken kapsayıcı ve sevimli bir yüz ile bilgi temelli hazinemizle kamuya seslenip hem ciddi duruşla hem tebessümle sürekli milletimizin yanında olalım. Karşımıza sadece bu vatana ihanet edenlerin 36 etnik parçaya bölenlerin çıkamayacağı kesindir. Sorun başlıkları ele alınarak parti merkezinde uygulanması gereken etkili iletişim dilinin boyutları ve ikna' ya yönelik etki düzeyinin geri dönüşümü belirlenip test edilebilmelidir. Bu yönde teşkilatlarımız hızla eğitimden geçirilerek söylem birliği oluşturulmasında yarar mütalaa edilmektedir. Elde edilen bilgilerin çözüme yönelik ortak dili oluşturulup çözüme yönelik millî politikaların birlikte inşa edileceğine dair ikna metodu kullanılmalıdır

Örneğin; Balkanlardan Rumeli göçmenlerinden söz ederken o yörelerden gelenlerin içinde Pomak, Boşnak, Arnavut gibi etnik yapıların varlığı dikkate alınarak; “Yurdumuza gelen göçmen kardeşlerimizin hepsini kucaklıyoruz. Türklüğe ve onların biricik devleti Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptıkları büyük katkıya minnettarız. Onlara sevgi ve saygılar sunuyoruz. Türkiye'yi yeniden inşa edebilmek için bu kardeşlerimizin bu millî görevlerindeki desteklerine ve yürekli tutumlarına sonsuz teşekkür ediyoruz” vb. millî birliği güçlendirici ifadeler her kademedede yer verilmesi yararlı olabilir. Önemli olan bir devletin aidiyet duygusu taşıyan vatandaşlarının milliyetçilik algısı içinde o ülkeye mensubiyet bilincinin kazandırılmasıdır. Bu ince ve duygu dili olan güzel Türkçe ile kazandırılır. Özellikle davranış kalıplarında temel iletişim aracı olan Türk dili sadece anlaşma aracı olarak değil, görgü kuralları dâhil ana kültürümüzün özelliklerinin de benimsenmesine ortam hazırlar.

Beklentilerin Analizi ve Etki Düzeyleri Yöntemdeki Esas ve İncelikler

Seçmen oyunu kullanırken genellikle çevresinden de etkilenir. Bazı sözü geçen ikna yeteneği olan tanınmış kişiler veya o beldede sözüne itibar edilecek kişilerin işaretleri önem taşır. Bir diğer etki aracı da işgücü açısından ihtiyacı karşılayabilecek veya bu beklentiyi taşıyabilecek yatırım veya iş imkânını elinde tutanların etki düzeyinin saptanması gerekir. Bu bağlamda ulusal mensubiyet duygusunun bu

gün pekiştirildiği mekânlar olarak kentler ağırlık kazanmaktadır. Bu nedenle kentlilik bilinci ve kentli davranış; bireyler ve kurumlar arası ortak iletişimin içeriği beklentilerin analiz edilmesini gerekli kılmaktadır.

Nüfus bileşimine göre beklentilerin ağırlığı ortaya çıkarılmalıdır. Örneğin, gençler herhangi bir etkinlikte aktif rol almak istiyorlar. Hiyerarşik olmayan “yatay ve doğal” bir iletişimi tercih ediyorlar. Kendisini ifade edebildiği bir ortam ve girişimciliğin oluşturulmasına yönelik politikalarından söz edilmesini bekliyor. Buna benzer sorunların ve çözüm yollarının irdelenmesi ve söylem haline getirilmesi eğilim ve yönelim hızımızı artırabilecek umut olma yolumuz daha hızlı olarak geniş halk kesimlerine kısacası ülke kapsamında açılacaktır.

Bölge, yöre, kent ve ilçenin işgücü profili ile yatırım gücünün yani istihdam önceliğinin saptanması. Ağırlıklı olarak mesleklerle ilgili kuruluşlar, Odalar, Borsalar, Barolar, Birlikler ve Dernekler vb. Yatırımların dağılımı ve farklılığı ile yatırımcıların eğilimleri yönünden niteliği. İşçi, memur, serbest meslek, eğitim düzeyi, genç nüfus oranı, orta yaşlı ve yaşlı nüfus gibi tüm veriler önceden belirlenmelidir. Böylece kamuoyu bilinçlendirilebilir, ön yargılı düşünceler azaltılabilir. Kısacası, düşüncelerin değiştirilebilmesi mümkündür. Olumsuz düşüncelerin değiştirilmesi, olumsuz duyguları da ortadan kaldıracak olduğu göz ardı edilmemelidir (Hay, 2003, s.20,21). Kısacası önyargıların algılarımızı belirlediği unutulmamalıdır.

Zihinsel süreçlerimiz sonucunda ortaya çıkan duygularımız çevre-insan arasındaki uyumu ya da uyumsuzluğu ortaya çıkarır. Eğer duygularımız içinde önyargılarımız yoksa çevre ile insan arasında uyum söz konusu olur (Balta-Baltaş, 1992, s.36-38).

Kamu kurumlarının dağılımı ve kente yöreye yaptığı katkı düzeyi, vatandaşların memnuniyet düzeyi ve beklentilerin çeşitli yollarla belirlenmesi göz ardı edilmemelidir. Sivil Toplum örgütlerinin etki düzeyi, birikim ve öngörü yeteneğinin önemi, siyasal partilerin teşkilatları tarafından önemsenmeli parti örgütleri ile vatandaş arasında sevgi ve sempatiye kısacası güven ve samimiyete dayalı sıkı bir iletişim ve etkileşim ağı kurulabilmelidir.

Öngörü Büyük Bir Birikimle Kazanılır: Bilge Devlet Adamı Olabilmek

Özellikle siyasal partililerin ve öncelikle teşkilat mensuplarının ilk önce ideolojik birikimi, entelektüel donanımı yakalayabilmesi ve sürekli gelişmeleri takip ederek yeni bilgi ve belgeler çerçevesinde etrafını ve öncelikle de partili üyelerini aydınlatması önemli bir durumdur. “Bunun için neler önemlidir?” sorusunun sorulması gerekir. Kısacası başta örf, adet ve geleneklerin yaşatılması değerler manzumesinin önemi. Eğitim ve kültür birikimi, tarihsel sürecin aktarımı, ahlak ve fazilet zinciri, üstün bir vatan sevgisi, gelecekle ilgili hazırlık, öngörü yeteneği

“Göz odur ki dağın arkasını göre; akıl odur ki başa geleceği bile!”

özellikle siyasal partilerin kamuoyu oluşturmaya etki edecek parti teşkilatlarının göz ardı etmemesi gereken konulardır.

Zira bir Türk atasözü bu hususta her şeyi anlatmaktadır: **“Göz odur ki dağın arkasını göre; akıl odur ki başa geleceği bile!”** Kısacası bilge devlet adamı duruşu sergileyen parti lideri her parti toplantısında katılımcılara umut ve güç

kaynağı olarak parti genel başkanlarını ve programlarını sürdürebilmeli, saygın ve ufku açık bir devlet adamı olarak parti lideri anlatılmalı ve olumlu yönleri, duygu ve düşünceleri çeşitli örnekleriyle dillendirilmelidir. Örneğin, MHP lideri Devlet Bahçeli'nin 9 Şubat 2013 tarihinde Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı Genel Merkezi tarafından düzenlenen “Türk Gençlik Kurultayı ve Şöleni” kapsamında yaptığı konuşmasında, **“Dünya'ya Türkçe seslenen Kaşgarlı Mahmut'un ülküdaşları buradadır!”** **“Türklüğün şanını hem yaşatıp hem de anıtlara işleyen, millet olmanın sırrını asırlar önce müjdeleyen Bilge Kağan'ın emanetçileri sizlersiniz!.. Anadolu'yu vatan yapan Çağrı Bey'in, Tuğrul Bey'in ve Sultan Alparslan'ın peşini bırakmayan sizlersiniz. Söğüt'ten fıskıran çınar rüyasının, cihat ve gazayla beslenen hükümlerinin nesli sizlersiniz”** diyerek tarihsel süreç içinde gelişen Türklük bilincinin temellerini ve öncülerini dile getirerek bu hareketin temellerinden söz etmiş kadrolarına bu yönde bir eğitimin gereğini dolaylı olarak ifade etmiştir.

Zira bağlı bulunduğunuz partinin ideolojisini ve başında bulunan liderinin açıklamalarını her üye ve partiye eğilim ve ilgi duyan parti sempatizanları yakından izlenmeli ve bu yöndeki fikriyatı etrafına yayabilecek düzeyde iletişim kurabilmelidir. Örneğin, Milliyetçi Hareket Partisinin genel başkanı ve lideri Sayın Devlet Bahçeli'nin çeşitli yer ve zamanlarda yaptıkları konuşmaları özellikle parti teşkilatları tarafından büyük bir titizlikle benimsenerek, üye ve halka aktarılması ve ana ilke haline getirilmesi kaçınılmazdır.

Özellikle kendisinin gerçek bir beyefendi olduğu, beyefendi duruşuyla ve adeta bilgi ve görgü hazinesiyle takdire şayan “cesaret, cesamet ve cemiyet” odaklı bir büyük bilge lider olduğu vurgusu sürekli yapılmalıdır. MHP liderinin alçak gönüllü ve tevazu içinde davrandığı, öngörü yeteneği ve kararlı duruşuyla saygın olduğu kadar; ciddi ve kararlı vatanperver olduğu; devlet yönetiminde aranan tüm vasıfları taşıdığı her zeminde bir “Büyük Bilge Lider” olarak sürekli ve ikna psikolojisi kuralları dikkate alınarak halka anlatılmalıdır. Çünkü parti temsili ve bütünlüğü esastır.

İşte bu nedenlerle parti programlarının büyük önemi vardır. Özellikle teşkilat yöneticilerinin bunları bilmesi yetmez. Başta üyelerine ve eğilimlerine göre tüm vatandaşlara aktarılmasında yarar vardır. Bunun içi öncelikle nüfus

bileşiminin bilinmesi gerekiyor. Bu arada göz ardı edilmemesi gereken bir diğer önemli konu belde veya bölgenin nüfus bileşimi ilişkisinin kurulması yanında istihdam önceliklerinin ve taleplerin teşkilatlarca belirlenmesi gerekir. Zira istihdam sorunu ülkemizde ne yazık ki temel bir sorundur. Ekonomik ve sosyal sonuçları açısından doğurduğu sonuçların iyi analiz edilmesi ve çözüm önerilerinin inandırıcı olması bu yönde genel merkezin çok yönlü politikalar geliştireceği mutlaka anlatılmalıdır.

Sayın Devlet Bahçeli Bey'in bu hassas konular üzerinde durmakta olduğu bilinmektedir. Bu çalışmaların bireysel, grupsal ve toplumsal mekânlara öncelikli olarak, parti bütünlüğü esasları içinde önemle üzerinde durulduğu; genel merkez politikalarının araştırmalar sonucu elde edilen politikalar olduğu sürekli dile getirilmeli, bilimsel olarak çözümler arandığı mutlaka vatandaşa da aktarılmalıdır. Üyeler ile vatandaşlar arasında kurulan pozitif iletişimin ardından vatandaşların öneri ve düşünceleri parti terbiyesi ve ciddiyeti içinde teşkilat yetkililerine aktarılmalıdır. Böylece vatandaş, parti ve program üçlüsü pekiştirilerek devlet hayatında bu duruşun öneminden ve genel merkezin ciddi ve kapsayıcı çalışmalarından söz edilmelidir. Siyasal iletişimin etkinliği Parti terbiyesi içinde genel başkan ve parti üst kurullarını eleştirmeden yeteneklerini ortaya koyan bir birikimin kamuya aktarılması gerekir.

En önemli konulardan birisi de parti teşkilatlarının özellikle eğitim kurumları ile arkadaşlık ve dostluk kurarak işbirliğine yöneltmesidir. Kurum içindeki yönelimlerin siyasal süreçlere etkisi analiz edilerek rapor edilmesinde büyük yarar vardır. Parti bir bütündür. İç meseleler halka aktarılamaz. Ülkelerin olduğu kadar kentlerin ve ilçelerin de demografik yapısı büyük önem taşır. Bir toplumun omurgasını oluşturan kurumsal ilişkileri sürdürenler aslında o toplumda yaşayan bireylerdir. Dolayısıyla toplumsal yapı analizleri için kurumsal yapıyla birlikte bir toplumun nüfus yapısını ve nüfus bileşimini ile göç hareketlerini kapsayan nüfus dağılımının bilinmesi gerekir.

Çünkü toplumsal yapının demografik etkeni toplumun dinamik yönüdür. Demografik yapı değişikliği aynı zamanda toplumsal yapının da değişimi ve yeniden değerlendirilmesini gündeme getirir. Bölgede kentte, ilçede ve köyde yaşayan kişilerin erkek, bayan, çocuk, yaşlı ve genç nüfus içindeki oransal yerinin tayini gerekir. Bu nüfusun yerel doğum ile veya göç yolu ile oluşan bölgesel ölçüleri, ağırlık ve etkinlikleri mutlaka saptanmalıdır. Hangi nüfus bileşiminin diğer nüfusa

Belde veya bölgenin nüfus bileşimi ilişkisinin kurulması yanında istihdam önceliklerinin ve taleplerin teşkilatlarca belirlenmesi gerekir.

ait olanlarla ilişki ve etkileşim boyutu tespit edilmelidir. Öğrenci profili ve eğitim düzeyi ile esnaf ve işyerleri arasındaki bağ ve etki düzeyi rapor edilmelidir. İknâ 'ya yönelik iletişim dili ve yöntemleri oluşturulmalı, etkin nüfusun çekim gücü çalışmayı yürüten kişilerce test edilerek değerlendirilmelidir.

İnsanın hayatını devam ettirebilmesi için mutlaka çalışması ve bir şeyler üretmesi gerekiyor. İnsanın kendi işi olduğu kadar, bir başka iş yerinde de çalışması doğaldır. Bundan dolayı sosyal yapı çeşitli kurum ve kuruluşlardan oluşmaktadır. Kısacası, İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen bir süreç içinde gereksinimlerini karşılayacak sosyal, ekonomik, kültürel, dini ve siyasi kurumlar gündeme gelmiştir. Bunların en başında bireyin çalışma hayatına etki eden istihdam önceliği gelir. Bir kişinin bir iş yerinde çalıştırılması eğer özel kesim tarafından yerine getirilemez ise kamu bu ihtiyacı ya desteklerle ya da iş alanları açabilecek projelerle oluşturur.

Bu nedenle, gidilecek bölgedeki kent, ilçe, nüfusunun hangi ekonomik veya ticari alanla ilgili olduğu önceden bilinmelidir. Esnaf Odaları, Ticaret Odaları, Ziraat Odaları vb. tarım, hayvancılık, çiftçilik, ticaret, zanaat erbaplarının ne oranda olduğu ve ne gibi sıkıntıları olduğu bir plan tahtında güncel durumu incelenmeli; geçmiş dönemlerle ilgili mukayeseler o bölgenin algılamasına yönelik yapılması gereken programlarda istihdam, yatırım ve işsizlik gibi taleplerine de yer verilmelidir. Bu bağlamda sektörel açıdan işsizliğin farklı ve akılcı yöntemler kullanılarak mutlaka giderileceği ve toplumsal refahın geleceği mesajı verilmelidir.

Eğitim Olanaklarının Analizi Eğilim ve Yönelimlerin Alt Yapısı

Bir ülkenin kalkınmışlık göstergeleri sadece ekonomik verilere göre değil, o ülkenin eğitim düzeyine de bağlıdır. Eğitim aynı zamanda bir insan hakkıdır. Onun için bireyin önünün açılması ona eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması birinci derecede bir kamu hizmeti gereğidir. Bu düşüncelerden hareketle bazı hassasiyetleri siyasal erki ellerinde tutanların ciddi olarak ele alması ve çözüm üretmesi gerekiyor.

Kentin içinde yer alan üniversiteler, lise ve diğer meslek liseleri, ilkokullar, özel okullar listelenmeli ve bu eğitim kurumlarıyla ilgili ziyaretler yapılarak güç temerküzü içinde olduğumuz ince ve etkili bir dille belli edilmelidir. Özellikle genç nüfusun beklentileri tespit edilmelidir. Programların öncelikli hedefleri anlatılmalı ve gerçekçi yaklaşımlarla çözümlerin var olduğu ifade edilmelidir. Eğitimci kadrolar ile sıkı ilişkiler kurularak bilgi ve görüşleri önerileri alınmalı sorunların temel sebeplerinin altında yatan gerekçeler belirlenip çözüm projeleri birlikte saptanmalıdır. Her semtte ve mahallede var olan okul ve işyeri gibi birimlerle sıkı bir ziyaret ve işbirliğine gidilmelidir. Özellikle gençlerin ilgi ve eğilimleri arttırılarak mutlaka değerler sistemine katılmalı, Orta yaşlı ve bayan gruba yönelik çalışmalara gençler de ortak çalışmalar yürütülmelidir.

İnsan beden ve ruhtan müteşekkildir. Her konuyu, her olay ve olguyu farklı biçimde hissederek veya anlar. Aslında her olay ve olgunun birey tarafından beş duyu organı ve sezgilerinin katkısıyla yorumlanması ve değerlendirilmesine algılama denilmekte olduğundan algıların yönetilmesi eğilim ve yönelimlerin alt yapısının ve etki derecesinin belirlenmesi siyasal tercihler açısından da büyük önem taşır.

Beklentilerin Etkileşim Düzeyi Sosyolojik ve Psikolojik Öncelikler

Kişinin bölgesel, etnik, hedef ve beklenti algısının nasıl yönetileceği hangi tercihlerin ve eğilimlerin hangi saiklerin öne çıktığı önceden bilinmelidir. Aynı anda farklı gruplara bazı önemli konu ve algılama farkı doğurabilecek çözümlere ve görüşlere yer verilmemelidir. Algı pekişmesi olanlarda hangi dili kullansak ta etkili olunmayacağından karşılıklı atışma ve sürtüşmelerden özellikle kaçınmalıdır. Tartışma ortamında tartışmaya katılan kişilerin görüşme öncesi ve sonrasında hangi düşünce, bilgi ve değeri taşıdığı; fikir alt yapısı mutlaka bilinmeli; pekişmiş ve bağınaz ikna toleransı olmayan kişilerle verimsiz tartışma teatilerinden uzak durulmalıdır.

Toplantıyı düzenleyen ile toplantıya katılanların her iki taraf olarak belli beklentileri vardır. Sunumu yapan ile sunuma muhatap olan kesimin, grubun veya topluluğun etkileşim düzeyi oldukça yüksek önem taşır. Bunun için, bilgi temelli bir görünüm yanında mütevazı davranışlar ile etki gücü artırılmalıdır. Bu saptamaya en iyi örnek sayın Dr. Devlet BAHÇELİ olarak görülmektedir. Bu husus sürekli tüm etkinliklerde ve toplantılarda özellikle dile getirilmeli ve geri dönüşümler de alınarak, Toplantı mutlaka rapor edilmeli ve oldukça geniş kesimlere bütün duygu, düşünce ve çalışmalar ile program ve hedefler süratle iletilmelidir.

Toplantıların, görüşmelerin veya etkinliklerin mutlaka geri dönüşümü alınarak değerlendirilmesi yapılmalıdır. Bu veriler rapor edilerek üst yönetimlere mutlaka aktarılmalıdır. Hitap eden ile hitap edilen arasında kurulacak bağ ve ilgiye yönelik beklenti bilgi pekişmesiyle adeta bir sevgi yumağına dönüştürülebilir. Dinleme becerisiyle beklentilerin pekiştirilerek karşılıklı iletişim ve etkileşim süreci

Tartışma ortamında tartışmaya katılan kişilerin görüşme öncesi ve sonrasında hangi düşünce, bilgi ve değeri taşıdığı; fikir alt yapısı mutlaka bilinmeli; pekişmiş ve bağınaz ikna toleransı olmayan kişilerle verimsiz tartışma teatilerinden uzak durulmalıdır.

ile ilgi düzeyi de ara örneklerle arttırılmalıdır. Süreklilik sağlanmalı ve gruplar oluşturularak karşılıklı olarak diğer bölgelerle ve beldelerle etkileşim düzeyi yaygın ve güçlü hale getirilmelidir.

Bu etkileşim düzeyinin artırılması pekiştirilmiş bir fikir birliği olduğu kadar dostluk, arkadaşlık ve hedef birliğinin yanı sıra dayanışma ve işbirliği içinde bir kapsamın, ülke birliği ve de mutluluğu yanında güvenliği ve geleceği ülküsünü de içermelidir. Başarının sırrı, karşınızdakinin bakış açısını fark edebilme ve olayları kendinizin olduğu kadar onun gözünden de görebilme yetisinde yatar. Siyasal kadroların bütün bunları başarabilmesi birlikte hareket ve eylemde bulunmaya yani ağız ve söz birliği içinde insan ilişkilerinin etkileşim içinde sürdürülmesine ve istedik yönde beklenen davranış setlerinin kazanılmasına bağlıdır.

Sonuç

Siyasal eğilimleri yönetmek ve yönlendirmek siyasal iletişimin doğru yürütülmesine, ikna psikolojisinin etkili olabilmesine bağlıdır. Siyasal partiler bir bütündür. Partinin üst temsilini yapan tüm yetkili konumdakilerin en büyük desteği ve yardımcıları il ve ilçe teşkilatlarıdır. Bütünlük içinde birlikte çalışmanın yol ve yöntemleri uyum olduğu kadar, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yönelik çalışmaları da gerektirmektedir. Günümüzde iletişim son derece önemli bir kavram olarak insan ilişkilerinin merkezine oturmuştur. İletişim modelleri içinde sözlü iletişim yanında görsel iletişimin de büyük önem taşıdığı artık bilinmektedir. İletişim araçlarını elinde tutanların etki edebilme düzeyi bu araçlara sahip olmayanlara göre biraz da olsa üstünlük taşır. Paraya sormuşlar nereye gidiyorsun? Para demiş ki: çoğun yanına çoğun yanına diyerek cevap vermiş.

İdeoloji kapsamında kimlik olgusu da böyle bir şeydir. Zira “Kimlik kavramı, bir kereye mahsus tanımlanmış öğelerden çok, zaman, mekân ve etkileşim kalıpları bağlamında yeniden ve yeniden üretilen bir olgu olarak kabul edilmiştir” (Taçoğlu, Arıkan ve Sağır, 2012). Demek ki göç ve yerleşim modelleri açısından insanlar birbirlerinde etkilenmektedir. Aynı ve benzer ideolojinin günümüzde aşırı derecede açığa çıkarılmak istenen kimlik vurgusu, sosyalleşme süreci içinde doğru bir iletişimle yeniden kurgulanmalıdır. Zira benzeşim modeli içinde çoğun yanına nasıl gidilebilir? İktidara götürecek çoğu nasıl daha çok yapabilir ve tüm siyasal partilerin ortak hedefi olan iktidara nasıl ulaşabiliriz sorusu parti teşkilatlarının en önemli konularının başında gelir. Oy oranını yükselterek iktidara gidebilmenin yolu sadece biçimsel örgütlenmelerden değil, biçimsel olmayan (informel) yapılardan da geçer. Yani biçimsel olarak sadece parti teşkilatlarından bu görev beklenmemelidir. Biçimsel olmayan her kademededen, her gruptan ve her konumdan yararlanmalıdır. Yüksek ideoloji sadece temsili alanların sorumluluğu değildir. Bu ideolojiye

gönül veren her kişinin her insanın ulaşması gereken çok anlamlı bir hedefi olmalıdır. İlk koşulu tebessüm içinde iletişimdir. Çünkü iletişim öncelikle etkileşimdir. Ancak bu yeterli değildir. Tutumlarımızı değiştirebilen iletişim etkileşimdir.

İşte ikna' ya yönelik bir siyasal iletişim de böylesine güncel ve önemli bir sorumluluğu önümüze sermektedir. İkna edebilmek ikna edilmekten daha yararlıdır. Bunun için güçlü bir bilgi birikimi, güçlü bir yapılabirlik becerisi ve beklenti düzeylerinin karşılanabilir projelere dayanan etkili, yüksek düzeyde enerji doğurabilecek beklentileri karşılayabilecek politikaların üretilmesi büyük yarar sağlayabilecek iktidar yolu açılacaktır. İl Başkanlıklarımızda İletişim ve Bilimsel Araştırma Kurulları oluşturulması, her hafta günün belli saatleri belirtilerek önemli konuların görüşülmesi ve İl Başkanlarına rapor verilerek Genel Merkeze aktarılması son derece yararlı olabilir.

Yüksek ideoloji sadece temsili alanların sorumluluğu değildir. Bu ideolojiye gönül veren her kişinin her insanın ulaşması gereken çok anlamlı bir hedefi olmalıdır.

"Millî Değerleri Korumak ve Yaşamak" etkinlikleri olarak ele aldığımız her yönden doyurucu ve kapsamlı etkinlikler gerek zaman ve gerekse içerik olarak ve en güzel bir Türkçe kullanılarak kapsamlı bir tarihsel süreç içinde; Türk milletinin hassas ve önemseydiği kırmızı çizgilerini kapsamlı biçimde ortaya koyuyor. Millî değerlerini koruyamayan toplumlar başka milletlerin tekeline girer hatta yok olur. Tarih şuuru kültür ve dil bilinci olmayan toplumlar; milletini aldatan ve hak ve hukukuna el uzatan yöneticilerini seçme ehliyetini de kaybeder. Bunun için her vatan evladı kendi çıkarlarını bir yana atarak ülkesinin ali menfaatlerini korumak ve kollamak için büyük bir çabanın içine girmek zorundadır. Çünkü su uyur düşman uyumaz. Hele hele düşmanlar kılık ve kıyafet değiştirip eski elbiselerini bir kenara atıp yeni elbiselerle karşınıza çıkar ve sizi oylarınızla yönetirse sonsuza kadar işlediğiniz günahın altında kalırsınız. Son olarak davranış kalıplarımızın neler olduğunu neler olması gerektiğini ifade etmeliyiz.

1-Bilgi temelli bir toplum için daima okumamız ve bilgimizi artırmamız gerekiyor Çünkü parti politikaları hakkında köklü bilgi sahibi olmamız sonucu iletişim ve ikna gücümüz artar.

2- Sürekli aynı mekânda değil, çeşitli farklı yerlerde farklı kişilerle yüz yüze gelinmesi kurumsal yapılar olarak siyasal partilere olan çerçevenin de artması anlamına gelir.

3- Sempatik ve ağırbaşlı olmak esastır. Türk kültürü içinde olması gereken incelik hem ciddi ve hem samimi bir duruş sergilemeli, hemen ideolojik tartışma

ortamının başlatılmasına yönelik bir tutum izlenmemelidir. Bilgilendirme ve ortak noktalarının önceden tespit etme siyasal ikna metodunda başarının sekteye uğratılmaması için hemen başlatılmaması tercih edilmelidir.

4- Kişileri tanıdıktan sonra onu incitmeyecek ve hatta etkileyecek sözlerle sohbet ortamı oluşturabilmek çok çok önemlidir. Bu süreçte muhatabınızın da değerli ve önemli olduğunu abartıya kaçmadan vurgulamak oldukça önemlidir.

5- Öncelikle kalabalık ailelerin içinden bir arkadaş veya iletişim kurulabilecek birisiyle iletişim kurulmalıdır. Çünkü bu kişi sayesinde diğer aile gruplarına ulaşabilmek ve ikna psikolojisini hayata geçirebilmek daha rasyoneldir..

6- Öncelikle aileniz içinde uyuma yönelik bir tutumla eşleriniz, çocuklarınız, kız ve erkek kardeşleriniz ile ailenize yakın akrabalarınız ile de iletişim kurarak bir süreci izleyiniz. İkna metoduyla gerilim ve kuşku uyandırmadan bilgilendirerek ve makul sebepleri öne çıkararak ilgi ve eğilimlerini yönlendiriniz.

7- Komşuluk ilişkilerini belli bir süreç içinde ancak çok sık ve sıkıcı bir ortama girmeden artırılmasında ve yardımlaşma öncelikli bir mesaj verilmesinde büyük yarar vardır.

8- Elinizde mutlaka okunacak bilimsel, kültürel ve belli konuları pekiştirecek bir kitap veya gazete dergi bulundurulmasında ve ziyaretlerin bu çerçevede sürdürülmesinde yarar vardır.

9- Parti liderinizin üstün vasıflarını her yerde ve her zeminde mutlaka dile getiriniz. Bilge ve son derece dürüst vatanperver bir adam olduğunun vurgulanması, pozitif davranışlarının insani boyutlar içinde nezakete dayalı gösterilmesinde etkileşim ve iletişim açısından ikna psikolojisinin bir başarısı olarak karşımıza çıkar.

Bütün bu çalışmalarımızın temel bir sebebi Türklerin devlet kurma dehasından ileri gelmektedir. Çünkü insan hakları ve kamu hürriyetleri ve kamusal alan ilişkisi bize vatandaş ve devlet ilişkisini çağrıştırmaktadır. Devletin yapısı, rolü, amaçları ve görevleri ile genel olarak doğru algılanmasını sağlayan kavramlara ve tanımlara belki de en çok ihtiyaç duyabileceğimiz bir tanım devlet nedir? Sorusunun cevabı olmalıdır.

“Devlet sistemi, insanların birlikte yaşama mecburiyetlerinden oluşmuş, örf ve adet, gelenek, inanç ve değer temelli; sosyal, kültürel, ekonomik, teknolojik ve siyasal kural ve kararlarla çerçeve altına alınan hukuksal ve idari yaptırım gücü bulunan kuruluş ve kurumlarla ilişkileri hem kamusal ve hem de özel biçimde düzenleyen aynı zamanda bunları denetleyen, güvenlik altına alan, nimet ve külfetlerini adaletli biçimde dağıtan, toplumun devamını ve iletişimini dayanışma içinde sağlayan, dil sistemi, simge ve sembolleri(bayrak vb.) ve değerleri(ulusal, kültürel vb.) benzeştiren ve ulusallık(millîlik) ile örtüştüren vazgeçilmez idari(mülki) yapı ve yapılar bütünüdür”(Tuncay, 2002 ve 2004).

İşte bu tanımın arkasında yatan en önemli şey devlet ve demokrasi kavramlarının örtüştürülmesinde yatar. Demokrasiyi sadece oy artışına bağlamak devleti inkâr etmek anlamı taşır. Demokrasilerin temel göstergesi “değişe bilirlilik” hızı ve “uzlaşma kültürü” içinde aranır. Bu nedenle demokrasinin statik değil dinamik bir kavram olduğu, değişe bilirlilik ölçüsünün de demokrasi düzeyini gösteren bir ölçüt olduğu fikri pekiştirilmelidir. Sohbele nasılsınız diyerek hal hatır sorup başlayınız. Yüce Allah afiyetler versin diyerek de devam ediniz. Evin nasıl olduğu çocukların okulu ve bunun gibi Türk örf ve adetlerini öne çıkarıp devam ediniz. Allah kolaylık versin. Çok zor hele bugün dünden daha da zordur. Ülkemizin hali belli işsizlik had safhada çare bulmak gerekiyor.

Bütün bu ifade ettiklerimiz ve genelleştirerek saydıklarımız aslında Türkün örf ve adetlerinde bir haslet olarak vardır. Ancak giderek popülerleşen bir toplumda eğitim kurumlarında bile yaşanan gerilimler, değil hatır sormayı adeta düşman görmeyi gündeme getirdi. Bu vatanın asil çocuklarının tek bir düşmanı vardır. Emperyalistlerin ve küresel güçlerin himayesinde kendi ifadesiyle onların yani BOP Eş başkanlarının ülkemizi attığı ateş hattından dolayı siyasal düşmanımızdır algısı giderek artmaktadır. Bu devletimiz için son derece tehlikelidir. Yaptığımız araştırmalarda genellikle duyduğumuz cümleler de endişe vericidir: Onları millet af etse de Yüce Allah affetmez. Çünkü tüyü bitmemiş yetim haklarını kendi vatandaşlarından alıp serbest piyasa adı altında yabancılara peşkeş çekmek ve onları yoksulluğa sürüklemek asla affedilecek bir konu değildir. İşsizlik sefalet kol geziyor. Türk'ün kaderi de asla bu olamaz şeklindeki görüşler büyük kaygı duymamızı gerektirmektedir.

Oysa şanlı tarihimiz, derin kültürümüz bülbül sesi güzelliğindeki ince ruhlu sanat ve edebiyat kokan fikir ve düşünce dilimiz GÜZEL TÜRKÇEMİZ binlerce yıldır bizi güneş gibi ısıtıyor, gelecek kuşaklara şan ve şerefle taşıyor. Onun için diyoruz ki NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE! Bu ulvi duyguları Türk milleti ile paylaşabilene. Bunun yolu doğru ve etkileyici, tutum değiştirici bir siyasal iletişim ile ikna psikolojisi içinde demokrasimizi açıklık ve katılım ilkeleri bağlamında güçlendirebilmekten geçiyor.

1 Bu konu için daha detaylı olarak Prof.Dr. Mustafa SÖZBİLİR çalışmalarına bk.

Kaynaklar

TÜRNÜKLÜ, Abbas Eğitim Bilimi Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme, Cilt 6, Sayı 4, Güz, 2000,

GÜLTEKİN, Ahmet Kerim Kültürel Kimliğin Çeşitliliği Bağlamında Özgün Bir Örnek:“Şavak Aşireti” ANTROPOLJİ, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi, Sayı:26, 2013, Ankara.

- USAL, Alpaslan ve KUŞLUVAN, Zeynep (2000), Davranış Bilimleri, Sosyal Psikoloji, İzmir: Barış Yayınları, s.236-37
- KONGAR, Emre (1999), Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği, İstanbul: Remzi Kitabevi, s.398
- EROĞLU, Feyzullah (2004), Davranış Bilimlerine Giriş, İstanbul: Beta Yayınları, s.207.
- DEMİRTAŞ, H. Andaç (2004), Temel İkna Teknikleri: Tutum Oluşturma ve Tutum Değiştirme Süreçlerindeki Etkilerinin Altında Yatan Nedenler Üzerine Bir Derleme. www.irfanerdogan.com/dergiweb2008/19/demirtas.pdf
- HAY, Louise (2003), Düşünce Gücüyle Tedavi, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, çev. Nil Gün,
- ERKAL, Mustafa (1991), Sosyoloji (Toplumbilim), İstanbul: Der Yayınları,
- ÖZDEMİR, Murat Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1), S.323-343,
- OZANKAYA, Özer (1991), Toplumbilim, 7. Baskı, İstanbul: Cem Yayınevi, S.403-404).
- TUNCAY, Suavi "Kurumsal Yapıların Fonksiyonelleşme Sürecinde Stres Yönetiminin Motivasyon ve Liderlik İle Örtüştürülmesi", Yeni Düşünceler Dergisi, E.Ü. İletişim Fakültesi, Yıl:2 Sayı:2 Şubat 2007, İzmir
- TUNCAY, Suavi "Türkiye'de Gençlik Sorunlarının Psikolojik Boyutu", Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 1, Cilt 1, Güz 2000, Muğla
- TUNCAY, Suavi (2002), "İnsan Davranışlarının Ekolojik Sisteme Etkileri", Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10. Yıl Sayısı,
- TUNCAY, Suavi (2004), Kamu Hürriyetleri ve Kamusal Alan İlişkisi Açısından İnsan Haklarının Algılanması ve Basının Rolü", Ekev Akademi Dergisi Yıl: 8 Sayı: 19 Erzurum
- TUNCAY, Suavi (2009), Psikolojik Algı Sorunlarının Kültürel Analizi ve Göç Olgusunun AB Sürecine Etkileri, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Metodoloji ve Sosyoloji Araştırmaları Merkezi, Otuzyedinci Kitap, İstanbul
- TUNCAY, Suavi (2009), Toplumsal ve Kurumsal Açılardan Türk Kadınının Siyasal Sistem İçindeki Yeri, Türkbilim, S.1, İzmir
- TUNCAY, Suavi (2009), Yerel Yönetimlerde Kentlilik Bilinci Kent Kültürü ve Kent Yönetimlerinin Sorun-değer Oluşum Süreci, Yeni Düşünceler Dergisi, E.Ü. İletişim Fakültesi, İzmir.
- TUNCAY, Suavi (2009), Yabancılaşma ve Popülerleşme Bağlamında Güncel Ekonomik ve Sosyal Olaylar, İzmir: Tempo Yayınları.
- DÖNMEZER, Sulhi (2005), Toplumbilim, 12. Baskı, İstanbul: Beta Yayıncılık.
- ÖĞÜN, Süleyman Seyfi "Türk Aydınları ve Siyaset", Türkiye Günlüğü, Sayı:35, s.21.
- POYRAZ TACOĞLU, ARIKAN, Tuğça Gülay SAĞIR, Adem Boşnak Göçmenlerde Göç ve Kültürel Kimlik İlişkisi: Fevziye Köyü Örneği; Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 7/1 Winter 2012, p.1941-1965, TURKEY
- YETİM, Ünsal (1993), "Değer ve Değer Yönelimleri Kavramlarına Toplu Bakış" Psikoloji Seminerleri, Sayı:10, İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.